

- 1 Vi firade Europadagen den 9 maj. Den 9 maj 1950 presenterade Frankrikes dåvarande utrikesminister Robert Schuman en plan för Europa. Planen skulle säkra fred efter andra världskriget. Dagens EU är ett resultat av den planen. Vilket av följande länder är inte medlem i EU?

SVAR: 1) Ungern X) Polen 2) Schweiz

- 2 I torsdags var det 80 år sedan andra världskriget tog slut i Europa. I Moskva firades segern den 9 maj och i t ex London den 8 maj. Storbritanniens premiärminister Winston Churchill sade den 20 augusti 1940: *aldrig i krigshistorien har så många haft så få att tacka för så mycket*. Vilka var de få?

SVAR: 1) brandmännen i London X) piloterna i engelska flygvapnet 2) kvinnorna i Röda korset

- 3 I 75 år har Indien och Pakistan stridit om ett område i Himalaya. 1949 ledde konflikten till att gränsområdet klövs i en indisk och en pakistansk del. Den senaste konflikten har nu avslutats med eldupphör. Vad heter området som Indien och Pakistan är osams om?

SVAR: 1) Kashmir X) Tasmanien 2) Nepal

- 4 I torsdags utsågs en ny påve för den katolska kyrkan. Påven sade i sitt första tal att valet av honom kan hjälpa katolska kyrkan att lysa upp *de mörka nätterna i denna värld*. Vad heter den nya påven?

SVAR: 1) Benedictus XVI X) Leo XIV 2) Johannes Paulus II

- 5 Northvolt gick i konkurs. Men nu satsar Volvo på att bygga en stor batterifabrik i Mariestad. Var ligger Mariestad?

SVAR: 1) vid Mälaren X) vid Vänern 2) vid Storsjön

- 6 En plattmask sprider sig i Sverige. Alla odlare uppmanas nu att leta efter masken i nyinköpta plantor. Plattmasken sprids via importerade växter och den är ett hot mot den biologiska mångfalden. Vad är plattmasken?

SVAR: 1) intensiv X) invasiv 2) inaktiv

- 7 Isabelle Haak är en av världens bästa bollspelare. Hennes lag vann Champions League. Hon utsågs till turneringens mest värdefulla spelare (för andra året i rad). Vilken sport?

SVAR: 1) volleyboll X) innebandy 2) fotboll

- 8 I fredags (9/5) startade årets hockey-VM. Tre Kronor vann med 5-0 mot Slovakien och med 4-2 mot Österrike. Sverige tävlar i grupp A mot Finland, Slovakien, Lettland, Slovenien, Österrike, Frankrike och ytterligare ett land. Vilket land saknas?

SVAR: 1) USA X) Kanada 2) Tjeckien

- 1 **Europadagen** (9/5) firas på årsdagen av **Schumandeklarationen**, som presenterades av Frankrikes dåvarande utrikesminister Robert Schuman den 9 maj 1950. Deklarationen innehöll en omfattande plan för att säkerställa långsiktig fred i Europa efter andra världskriget. Det som i dag är EU har sin grund i denna deklaration. Vilket av följande länder är inte medlem i EU?
SVAR: 1) Serbien X) Slovenien 2) Slovakien

- 2 I torsdag var det 80 år sedan andra världskriget tog slut i Europa. I Moskva (9/5) firades segern efter *det stora fosterländska kriget*. I London (8/5) inleddes jubileet med en militärparad och tiotusentals människor kantade gatorna. *Vi är här för att hedra veteranerna. De får aldrig glömmas*, säger en person utanför Buckingham Palace. Winston Churchill sade den 20 augusti 1940: *aldrig i krigshistorien har så många haft så få att tacka för så mycket*. Vilka var de få?
SVAR: 1) kodknäckarna i Bletchley Park X) brandmännen i London 2) piloterna i Royal Air Force

- 3 År 1775 gav kungen Aaron Isaac tillstånd att bosätta sig i Sverige utan att behöva konvertera till kristendomen. I Stockholm bildade Isaac en judisk församling. 1782 utfärdades det så kallade judereglementet som gav judarna vissa rättigheter men också en rad begränsningar i yrkesutövning och bostadsort. Ett riksdagsbeslut från 1870 innebar att de svenska judarna, i allt väsentligt, beviljades likvärdiga medborgerliga rättigheter som befolkningen i övrigt. Språket jiddisch har också blivit erkänt som ett av fem officiella minoritetsspråk i Sverige. Vem var kung i Sverige 1775?
SVAR: 1) Gustaf V X) Gustav III 2) Gustaf VI Adolf

- 4 Partistyrelsen har meddelat att en riksdagsledamot uppmanas att lämna alla uppdrag för partiet. Bakgrunden är kritiken som riktats mot henne för att hon bland annat har delat en bild i sociala medier med antisemitiskt innehåll. Kort efter beskedet meddelade riksdagsledamoten att hon vägrar gå med på kravet att lämna riksdagen. *Jag fortsätter vara riksdagsledamot och är tacksam för alla medlemmar och väljare som visar sitt stöd*. Vilket parti har problem med antisemitiska yttringar?
SVAR: 1) Moderaterna X) Kristdemokraterna 2) Vänsterpartiet

- 5 Friedrich Merz, Kristdemokratiska unionen (CDU/CSU) är nu vald till Tysklands förbundskansler. Merz fick inte den parlamentariska majoritet som krävdes i en första omröstning i tisdags. Det har aldrig tidigare hänt i Tyskland. I den andra omgången av förbundskanslervalet fick Merz en majoritet med 325 röster, jämfört med 310 i första rundan. Vilket parti samarbetar Friedrich Merz med i regeringen?
SVAR: 1) Liberalerna X) Alternativ för Tyskland 2) Socialdemokraterna

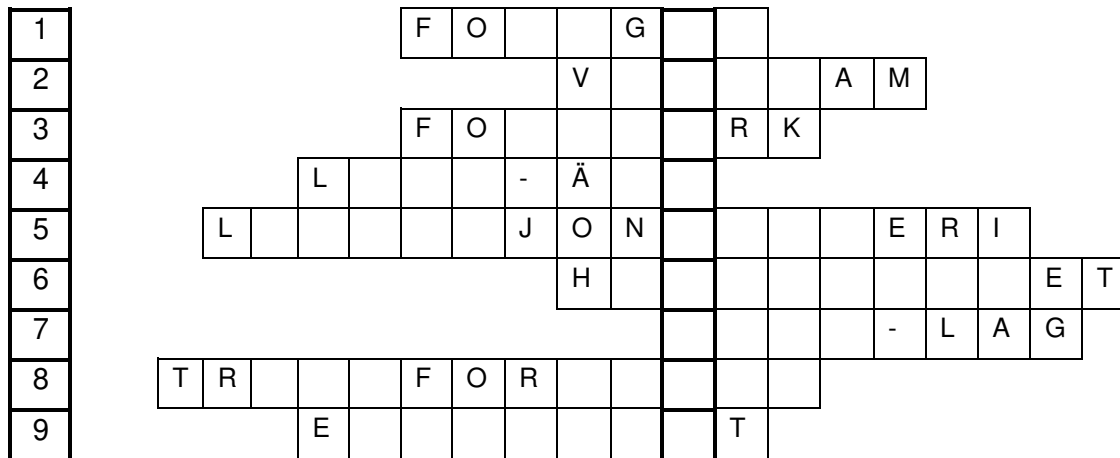
- 6 I 75 år har Indien och Pakistan **stridit om området** i bergskedjorna Himalaya och Karakorum. 1949 ledde konflikten till att gränsområdet klövs i en indisk och en pakistansk del. Men något fredsavtal slöts inte. Sedan dess har fredsöversök avlöst av upptrappat våld. Världen ser med oro på konflikten eftersom både Indien och Pakistan har kärnvapen. Den senaste konflikten har nu avslutats med eldupphör. Vad heter området?
SVAR: 1) Butan X) Kashmir 2) Nepal

- 7 I torsdags skickade Regeringskansliet ut ett pressmeddelande om att en person hade anställts för den viktiga nationella tjänsten. Redan efter några timmar avgick han från tjänsten. Statsminister Ulf Kristersson säger att regeringen ska utreda vad som ligger bakom avhoppet. Vilken tjänst hade han?
SVAR: 1) säkerhetsrådgivare X) socialminister 2) försvarsminister

- 8 Det var Robert Prevost, född i Chicago 1955, som på torsdagen utsågs till den första nordamerikanska påven i katolska kyrkans 2000-åriga historia. Den nyvalda påven höll i fredags sin första mässa med de kardinaler som valt honom i Sixtinska kapellet. Påven sade bland annat att han hoppas att valet av honom kan hjälpa katolska kyrkan *att lysa upp de mörka nätterna i denna värld*. Vad heter den nya påven?
SVAR: 1) Benedictus XVI X) Leo XIV 2) Johannes Paulus II

- 9 Heidelberg Materials (tidigare Cementsa) får ett 30-årigt tillstånd för brytning av kalksten på File hajdar. 75 procent av kalkstensbrytningen i Sverige sker från anläggningen i File hajdar. Av kalken tillverkar man cement som i sin tur använts för att tillverka betong. Var ligger File hajdar?
SVAR: 1) i Bornholm på Öland X) i Slite på Gotland 2) i Kiruna

- 10 I fredags (9/5) startade årets hockey-VM. Tre Kronor vann med 5-0 mot Slovakien och med 4-2 mot Österrike. Sverige tävlar i grupp A mot Finland, Slovakien, Lettland, Slovenien, Österrike, Frankrike och ytterligare ett land. Vilket land saknas?
SVAR: 1) USA X) Tjeckien 2) Kanada

1. Den här typen av lampor var de vanligaste från slutet av 1800-talet och en bit in på 1900-talet, då elektriskt ljus ännu inte var allmänt. Vad användes i lamporna?
2. Tidigare användes denna metall i våra lampor, i så kallade glödlampor. Lampan består av en metalltråd omsluten av en glaskupa monterad i en sockel. Vilken metall?
3. Det här är Sveriges största elproducent. Kärnkraftverket ligger cirka 15 mil nordost om Stockholm, vid Upplandskusten i norra Roslagen. Vad heter kraftverket?
4. Den här älven kan producera 17 TWh el. Älven står för ca 11 procent av Sveriges elproduktion vilket motsvarar två gånger Norrbottens läns elförbrukning under ett år. Vilken älv?
5. Vi har hybridbilar, laddhybridbilar och rena elbilar. Vilket är det vanligaste batteriet i helebilar?
6. Sveriges största vattenkraftverk ligger i Lule älv. Det producerar ca 2 TWh årligen. Tack vare energi-potentialen i vattendrag har vattenkraftverk möjlighet att bli mycket stora. De fem största kraftverken i världen är alla vattenkraftverk. Vad heter Sveriges största vattenkraftverk?
7. Strömstyrkan – antalet elektroner som rör sig, mäts i ampere (A). Spänningen – kraften mellan plus- och minuspolen som drar i elektronerna, mäts i volt (V). Resistansen – hur lätt elektronerna kan röra sig. Mäts i ohm (Ω). De här tre storheterna hör ihop och formulerades av en tysk fysiker: Spänningen = Strömmen x Resistansen. Vad kallas sambandet mellan; spänning, ström och resistans?
8. Det inträffade i december 1983. En brand i Enköping orsakade Sveriges största strömbrott någonsin. Det tog bara 30 sekunder innan hela södra Sverige och mellersta Sverige var strömlöst. Miljoner svenskar drabbades och haveriet ledde till kostnader på hundratals miljoner kronor. Vad brann i december 1983?
9. Hela den här delen av Europa (Iberiska halvön) drabbades den 28 april. 50 miljoner människor var med om en ovanlig händelse. Vad hände den 28 april?

Under vårterminen 2025 utkommer Veckans Nyheter under följande veckor: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22 och 23.

Effektivaste sättet att få kontakt med oss på Karin Förlag är via e-post: redaktionen@karinforlag.se

Uppstår det problem med e-posten glöm inte att ni har fått användarnamn och lösenord för inloggning på vår webbsida. På webbsidan finns alltid det aktuella numret av Veckans Nyheter.

Rätt svar till A.

1. (2) Schweiz

Europeiska unionens medlemsstater: Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Kroatien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike.

2. (x) piloterna i engelska flygvapnet

3. (1) Kashmir. Se B6.

4. (x) Leo XIV

5. (x) vid Vätern

6. (x) invasiv

7. (1) volleyboll

8. (x) Kanada

Rätt svar till B.

1. (1) Serbien. Se A1.

2. (2) piloterna i Royal Air Force

Under andra världskriget arbetade tusentals människor i Bletchley norr om London med att dechiffrera tysk krypterad radiotrafik.

3. (x) Gustav III

4. (2) Vänsterpartiet

5. (2) Socialdemokraterna

6. (x) Kashmir

I 75 år har Indien och Pakistan stridit om Kashmir i bergskedjorna Himalaya och Karakorum. 1949 ledde konflikten till att gränsområdet klövs i en indisk och en pakistansk del. Men något fredsavtal slöts inte. Sedan dess har fredsöversök avlösts av upptrappat våld. Världen ser med oro på Kashmirkonflikten eftersom både Indien och Pakistan har kärnvapen. Konflikten uppstod när det brittiska Indien 1947 delades i två självständiga stater Indien, där majoriteten av befolkningen är hinduer men där den största minoriteten är muslimer, och det muslimska Pakistan. I Kashmir var de flesta invånarna muslimer, men den lokala kungen (maharadjan) var hindu och sökte Indiens beskydd för området. Meningen var dock att invånarna i en folkomröstning skulle få välja vart de ville höra. Men det blev aldrig någon folkomröstning. I stället bröt krig ut mellan de båda länderna om Kashmir och området kom att delas mellan Indien (den största delen) och Pakistan. Även Kina kontrollerar en liten del. Konflikten ledde åter till krig 1965 utan att någon lösning nåddes, och kring millennieskiftet var det nära att länderna gått i krig med varandra igen. Då hade sedan slutet av 1980-talet även muslimsk gerilla gett sig in i kampen. De två senaste decennierna har fredssträvanden genom ökad handel och förtroendeskapande åtgärder varvats med bakslag.

7. (1) säkerhetsrådgivare

8. (x) Leo XIV

9. (x) i Slite på Gotland

10. (2) Kanada

Rätt svar till Korsord B:

1. fotogen

2. volfram

3. Forsmark

4. Lule älv

5. litiumjonbatteri

6. Harsprånget

7. Ohms lag

8. transformator

9. elavbrott

Nyckelord: elavbrott